

Länsstyrelsen
Örebro län

Åsa Forsberg

010-224 87 52

asa.forsberg@lansstyrelsen.se

1(8)

SKÖTSELPLAN
2017-10-19

Dnr 511-1118-2014

Skötselplan för naturreservat Rostorp i Örebro kommun

Gammal grov ek i Rostorps naturreservat. Foto: Emil Pagstedt-Andersson

Skötselplanen utgör bilaga 1 till reservatbeslutet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer.

Områdets naturskog och andra ingående naturtyper samt områdets karaktär med dess biologiska mångfald ska bevaras.

Inom ramen för bevarandet av områdets naturmiljöer och biologiska mångfald kan lämpliga åtgärder vidtas för att underlätta för friluftslivet.

Syftet ska i huvudsak tillgodoses genom att skogsmark med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

För att gynna biologisk mångfald knutna till särskilt värdefulla ädellövträd ska dessa vårdas genom frihuggning.

Inslaget av tidigare hävdade ytor som fortfarande är öppna ska bibehållas som öppna ytor.

Skötsel av brynmiljöer i direkt anslutning till hävdade ytor kan komma i fråga.

I förekommande fall kan aktiva åtgärder vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Administrativa data

Objektnamn	Rostorp
NVR-id	2044760
Skyddsform	1a, strikt naturreservat
Beslutsdatum	2017-10-19
Län	Örebro län
Kommun	Örebro kommun
Läge	20 km SO om Örebro
Fastigheter	Del av Rostorp 1:1
Area	42 ha, varav 37 ha produktiv skogsmark
Naturtyper enligt Vicnatur	Skog 37 ha, öppen mark 5 ha

Naturförhållanden

Naturresevatets skogsmiljöer är variationsrika. Trädens ålders- och diameterspridning är hög. De östra och nordöstra delarna är de mest lövträdsrika. De domineras av björk och asp men har ett starkt inslag av flera andra lövträdsarter som ek och ask. I buskskiktet märks bl.a. hassel, olvon och skogstry. I fältskiktet ingår bl.a. blåsippa och underviol.

De västra delarna domineras av gammal lövrik kalkbarrskog varav stora delar är sumpskogspartier med gran, björk och klibbal på socklar. På markskiktet här växer bl.a. skärmstarr och gullpudra.

De äldsta och grövsta träden utgörs av ett fåtal flerhundraåriga ädellövträd (ek och ask) varav det grövsta (en ask) mäter över 5 meter i omkrets. Förekomsten av såväl barr- som lövträdslågor är god i större delen av objektet.

I resevatets centrala delar finns rester av äldre odlingslandskap med ett flertal gamla åkrar, ängar och betesmarker. Markerna hyser även flera fornlämningar.

Historisk markanvändning

I norra delen av resevatet finns ett område med flera fornlämningar. I områdets centrala delar finns en husgrund och källargrund. I omgivningarna finns ett 70-tal odlingsrösen. Odlingskanter och vändtegar finns i anslutning till gammal åkermark. På en lantmäterikarta från 1783 uppges "Laggarehällen" utgöras av 1/4 kronohemman. På en karta från 1806 betecknas "Laggarhäll" som 1/4 hemman Pipare Boställe. Hustomten anges vara belägen där husgrunden enligt beskrivningen ovan kan återfinnas. I övrigt har hustomten en något oklar utsträckning och består enligt lantmäterikartan även av "kåltomt" och "jordpärontäppa".

Prioriterade bevarandevärden

Naturvärdena i Rostorp är främst knutna till lövskog, barr- och blandbestånd på kalkberggrund. I stort sett hela området består av prioriterade och/eller underrepresenterade skogstyper. De barrdominerande bestånden utgörs av kalkbarrskog medan de mer lövrika bestånden är triviallövskog och ädellövblandskog med inslag av hassellund. Skogsmarken har generellt hög bonitet. Stora delar är av Skogsstyrelsen registrerat som nyckelbiotop. Rester av äldre odlingslandskap är viktiga för flera kärlväxtarter samt många insekter, speciellt fjärilar.

Både artförekomster och gamla kartor tyder på lång skoglig kontinuitet i objektet. Hittills finns 10 rödlistade arter noterade i objektet, bl.a. mindre

hackspett (NT), fransporing (EN), violspindling (NT) och klosterlav (NT), ängsmetallvinge (NT) och violettekantad guldvinge (NT). Dessutom finns ett trettiotal signalarter noterade i objektet. Av dessa kan nämnas storrams, tibast, hagfingersvamp, krusbärskremla, kornknutmossa, långfliksmossa, kattfotslav, glansfläck, lönnlav, gulvit blekspik och grå punktlav.

Objektet ligger i en skoglig värdetrakt (Hjälmarens relik- och strandskogar) som ingår i länets strategi för formellt skydd av löv- och ädellövskogar. Fler intressanta lövskogsbestånd finns i närheten av reservatet.

De ovan beskrivna naturvärdena som är knutna till områdets livsmiljöer, naturliga dynamik samt mängden signalarter och rödlistade arter har inga möjligheter att finnas kvar under påverkan av skogsbruk.

*Två rödlistade arter i Rostorps naturreservat Metallvinge och Violettekantad guldvinge.
Foto: Emil Pagstedt-Andersson.*

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se, Artdatabanken och Naturvårdsverket.
2. Häradskartan
3. Ekonomiska kartan 1950-tal
4. Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar (Sarcodon) 2006-2010. Naturvårdsverket. Rapport 5609. Sept 2006.

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet har indelats i tre skötselområden:

1. Skog
2. Öppna ytor med brynmiljöer
3. Friluftsliv

Skötselområde 1, skog (33 ha)

Naturresevatets skogsmiljöer är variationsrika. Trädens ålders- och diameterspridning är hög. De östra och nordöstra delarna är de mest lövträdsrika. De domineras av björk och asp men har ett starkt inslag av flera andra lövträdsarter som ek och ask. I buskskiktet märks bl.a. hassel, olvon och skogstry. I fältskiktet ingår bl.a. blåsippra och underviol.

De västra delarna domineras av gammal lövrik kalkbarrskog varav stora delar är sumpskogspartier med gran, björk och klibbal på socklar. På markskiktet här växer bl.a. skärmstarr och gullpudra.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara minst 33 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: mindre hackspett (NT), fransporing (EN), storrams, tibast, och lönnlav.

Skötselåtgärder

- Vid behov friställa naturvärdesträd genom avverkning eller ringbarkning.

Skötselområde 2, öppna ytor med brynmiljöer (9 ha)

Området utgörs av flera öppna små ytor som är rester efter en historisk markanvändning.

Bevarandemål

Arealen öppen yta med brynmiljöer ska vara minst 9 hektar, varav ca 5 ha ska vara helt öppet. Området ska påverkas av någon form av lågintensiv hävd i form av slåtter eller liknande åtgärd för att upprätthålla en öppen yta. I brynmiljöerna ska träd såsom sälg och rönn gynnas samt såsom olvon, hassel och try. Typiska arter: ängssyra, olvon, åkervädd och svartkämpar.

Skötselåtgärder

- De första åren inleds med restaurering i form av röjningar av sly som växt in i de tidigare öppna ytorna. Ytorna behöver putsas/fräsas för att jämna till ytan och få bort mindre sly, tuvor och gammal förna. Ytorna kan sedan traditionellt slås med slåtterbalk eller liknande.
- Efter restaureringsfasen kan ytorna slås vart annat till vart tredje år. Slätteravfallet förs bort.
- Vid behov röja kantzoner mot de öppna ytorna så att bra brynmiljöer mot skogen skapas.
- Vid behov friställa naturvärdesträd genom avverkning eller ringbarkning.

Skötselområde 3, Friluftsliv

Reservatet ligger 20 km sydost om Örebro. En parkeringsplats ska anläggas vid en infart till en åkermark. En informationsskylt ska sättas upp i anslutning till parkeringsplatsen. I området finns en gammal körväg som helt eller delvis kan användas som promenadstig genom området. Reservatet ligger i nivå 2, enligt fastställt Nivåläggningsdokument dnr: 512-504-2014.

Bevarandemål

Naturreservatet ska ge allmänheten goda möjligheter att uppleva naturreservatets naturvärden. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reservatet genom aktuell informationstavla.

Skötselåtgärder

- En informationstavla med karta ska sättas upp enligt skötselplanekartan.
- En parkeringsplats iordningsställs på plats angiven på skötselplanekarta.
- Tillsyn och underhåll av parkeringsplats och informationstavla.
- Vid behov röjning och underhåll av stig enligt skötselplanekarta.

Övrigt

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länsstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Effekter av restaureringsåtgärder som kostat mer än 200 000 SEK, som är finansierade av sakanslaget och syftar till att stärka bevarandestatusen i naturtyper i Habitatdirektivets bilaga 1 eller för arter i bilaga 2 ska följas upp inom länens obligatoriska uppföljning. Ytorna där åtgärderna genomförts ska följas upp separat så att åtgärdens effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

Karta till skötselplan
för naturreservatet
ROSTORP
i Örebro kommun
Beslutsdatum 2017-10-19
Dnr: 511-1118-2014

- Naturreservat
- Öppna ytor med brynmiljöer (9 ha)
- Skog (33 ha)
- Parkering
- Informationstavla
- Stig

Laggerhälla
gamla tomt

Stensätter

ROTTORP

1:1

1:13

1:11

Rottorp

5:2>8

5:2>7

2:6

Rök

N